

Tháng 11/2015, Tập Cận Bình đã đề xướng một kế hoạch cải cách mới đối với PLA trong vòng 5 năm. Khi được hoàn tất vào năm 2020, PLA sẽ có một diện mạo hoàn toàn mới. Bài viết này nghiên cứu hoạt động chính trị của cuộc cải cách này trong bối cảnh Tập Cận Bình nắm giữ vai trò lãnh đạo chính trị.

MERICIS
PAPERS
ON CHINA

Những phát hiện then chốt

+ Việc chú trọng vào chế độ mặt người năm quy định là chế độ Quân ủy trung ương, cùng với đồng đội và sự chia rẽ theo tư tưởng Mao Trạch Đông giữa Bộ Chính trị và Quân ủy trung ương, sẽ gây gián đoạn hơn nữa sự giám sát của người dân đối với các hoạt động của Quân giới phóng nhân dân Trung Quốc (PLA).

+ Cách tiếp cận theo kiểu trực tiếp can thiệp của Tập Cận Bình tái cân bằng sự can thiệp của tổng tư lệnh và quy định tư tưởng của PLA trong công tác quản lý hàng ngày. Kết quả là, việc chuyên nghiệp hóa PLA có thể bị ảnh hưởng.

+ Việc quản lý nhân sự của Tập Cận Bình có thể gây ra tình trạng mất cân bằng phe phái giữa các nhóm sự quan khác nhau với khả năng có những hậu quả dài hạn.

+ Vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình được phản ánh ở chỗ ông sẵn sàng yêu cầu sự ủng hộ của Quân ủy trung ương nhằm thúc đẩy sự đồng thuận trong Bộ Chính trị và các vấn đề chiến lược. Điều này có thể mở cửa cho sự can thiệp của Quân ủy trung ương vào các vấn đề (phe cánh) trong đồng đội và do đó chính trị hóa PLA, với những ảnh hưởng sâu rộng đến toàn bộ hoạt động chính trị của giới tinh hoa.

Tháng 11/2015, Tập Cận Bình đã đề xuất một kế hoạch cải cách mới đối với PLA trong vòng 5 năm. Khi được hoàn tất vào năm 2020, PLA sẽ có một diện mạo hoàn toàn mới. Bài viết này nghiên cứu hoạt động chính trị của cuộc cải cách này trong bối cảnh Tập Cận Bình nắm giữ vai trò lãnh đạo chính trị.

Có điều gì mới?

Điểm cải cách PLA gần đây nhất mang tính toàn diện nhưng tập trung vào 5 sự thay

đõi chõ yõu:

+ Xem xét lõ toàn bõ dây chuyõn chõ huy và kiõm soát cõa PLA, đõc biõt tõi cõ quan quyõn lõc cao nhõt – Quân õy trung õõng – või viõc thành lõp mõt bõ tõ lõnh liõn quân tõi cao do chính Tõp Cõn Bình lãnh đõo

+ õõi hõ thõng quân khu thành hõ thõng vùng tác chiõn

+ õõnh hình lõi cõ cõu lõc lõõng PLA bõng viõc tõo ra mõt sõ chõ huy Lõc quân, cõi thiõn võ thõ cõa Lõc lõõng tên lõa và thiõt lõp Lõc lõõng hõ trõ chiõn lõõc mõi

+ õõt các thõ chõ pháp lý/kõ luõt cõa PLA dõõi sõ kiõm soát trõc tiõp cõa Quân õy trung õõng

+ Tách riõng hõ thõng quân lõnh và hõ thõng quân chính trong dây chuyõn chõ huy tõ cõp vùng tác chiõn trõ xuõng

Chõ đõo chung đõi või cuõc cõi cách này là nêu bõt sõ cõn thiõt phõi chuyõn bõ cho chiõn tranh, phõ hõp või sõ chuyõn dõch trõng tâm chú ý cõa Tõp Cõn Bình tõ “chuyõn bõ” dõõi thõi ngõõi tiõn nhiõm cõa õng sang “chiõn tranh” dõõi thõi cõa chính õng. Hõ thõng Quân õy trung õõng mõi, sõ chõ huy Lõc quân mõi và các sõ quan chõ huy vùng tác chiõn mõi ã đõõc thõ chõ hóa, või mõt đõi ngõ nhõn sõ, cõ cõu quõn lý và quy trình chõ huy mõi sõn sàng thõc thi các mõnh lõnh cõa Tõp Cõn Bình. Sáu kõ hoõch cõi cách đõng thõi ã đõõc công bõ, bao gõm viõc cõt giõm 300.000 binh lính, xóa bõ toàn bõ lõi ích thõõng mõi cõa PLA, đõt các cõ quan pháp lý/kõ luõt cõa PLA dõõi sõ kiõm soát trõc tiõp cõa Quân õy trung õõng và đõy mõnh viõc hõp nhõt các ngành công nghiõp quõc phõng và dân sõ.

Lõc lõõng Cõnh sát võ trang nhõn dân (PAP) cõng sõ trõi qua nhõng sõ thay đõi có õnh hõõng sâu rõng đõ đõm nhõn nhiõu nhiõm võ an ninh quõc gia hõn nhõm gách bõt trách nhiõm đó cho quân đõi thõõng trõc. õiõu này đánh dõu mõt sõ thay đõi lõn trong mõi quan hõ dân sõ-quân sõ, tái đõnh hõõng các lõc lõõng chiõn đõu võ

phía các mối đe dọa bên ngoài nhiều hơn. Mục tiêu chủ yếu là đặt Bộ tư lệnh PAP dưới sự kiểm soát chặt chẽ hơn của Quân ủy trung ương thay vì Quốc vụ viện. Kết quả là, như hàng chính trị của PLA, đặt trong mối quan hệ đặc biệt của nó với từng bộ tư lệnh (Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc – CPCSTQ), sự đồng gia tăng giữa những thách thức an ninh bên ngoài ngày càng đổi mới.

Hoạt động chính trị trong việc chế độ các cuộc cải cách Quân ủy trung ương

Bộ tư lệnh liên quân tại cao mới thành lập của Quân ủy trung ương tuân theo sự chế độ và một khái niệm của Tập Cận Bình về cải cách: Quân ủy trung ương sẽ chịu toàn bộ trách nhiệm và quốc phòng, hợp nhất hệ thống quân lệnh và hệ thống quân chính của PLA ở cấp cao nhất, trong khi 2 hệ thống này sẽ tiếp tục đổi riêng biệt ở các cấp thấp hơn. Vì vậy, thêm quy định của Quân ủy trung ương trong công tác quản lý hàng ngày các vấn đề của PLA đồng gia tăng đến mức của từng có, như quy định của Tập Cận Bình.

Bên ngoài, điều này nhằm nâng cao tính hiệu quả của quân đội trong việc chuẩn bị cho chiến tranh. Tuy nhiên, đồng sau đó là đồng thái chiến lược của Tập Cận Bình nhằm tập trung quy định kiểm soát của Quân ủy trung ương về toàn bộ các lĩnh vực. Đồng thái này có đồng cơ chính trị rất lớn. Cho tại gần đây, PLA đã sự đồng một hệ thống chế huy kết hợp giữa Quân ủy trung ương và các sự chế huy. Mặc dù Quân ủy trung ương chịu trách nhiệm cho các quy định định cụ thể cùng, những các sự chế huy cũng đồng gia quy định ra các quy định định trình đổi trong khi điều hành các công việc của PLA. Theo thông lệ, các sự chế huy ra chính sách và mệnh lệnh cho các đơn vị của PLA dưới danh nghĩa Quân ủy trung ương và thay một cho Quân ủy trung ương.

Trong hệ thống chế huy trình đây của Quân ủy trung ương và các sự chế huy, sự kiểm soát của Quân ủy trung ương về các sáng kiến và quy trình chính sách có thể bị cản trở bởi các sự chế huy, đặc biệt là khi chế chế Quân ủy trung ương là nguồn lực yếu kém. Gần đây, vai trò của các sự chế huy là thách thức mệnh lệnh của Quân ủy trung ương. Điều này nhất cơ lưỡng tiến. Một là, các sự chế huy PLA, ví dụ như Ban tham mưu liên hợp, và bộ tư lệnh các vùng tác chiến bộ tiếp quy định ra quy định chiến lược. Hai là, chế chế Quân ủy trung ương có quy định kiểm soát trình tiếp và chế chế hơn, vì đổi về ông việc kiểm soát một cơ quan như như Quân ủy trung ương cơ về một chế chế liên nhân sự đồng dàn hơn là kiểm soát 4 sự chế huy không của PLA.

Chìa khóa để thực hiện kiểm soát có hiệu quả là việc quy định lực tài cao của chỉ huy Quân ủy trung ương. Về mặt thực chất, đây là việc việc công cụ hệ thống trách nhiệm của chỉ huy Quân ủy trung ương khi đi đầu hành các công việc của PLA, đặc biệt là báo cáo Hội pháp nhân dân Trung Hoa cũng như các chu kỳ kiểm tra và truy vấn hệ thống của CSTQ và PLA. Thông quy định này rõ ràng đã báo xói mòn bởi kiểu lãnh đạo của Hồ Cẩm Đào – cai mà không trị – để cho các sĩ quan cấp cao làm đúng quy định lực mà không lo sợ gì. Kể từ Hội nghị XVIII, Bộ Chính trị đã ra một số chỉ thị nhằm minh tính bất khả xâm phạm của hệ thống trách nhiệm của chỉ huy Quân ủy trung ương và coi nó ngang hàng với quy định kiểm soát tuyệt đối của Đảng đối với PLA. Các sĩ quan cấp cao hiện nay như minh chứng quan trọng của việc tuân theo và báo về quy định lực của Tập Cận Bình với tư cách là chỉ huy Quân ủy trung ương, như đã được phản ánh trong bài phát biểu của Phó Chủ tịch Quân ủy trung ương Phạm Trọng Long tại cuộc họp nội bộ nhóm của PLA trong khuôn khổ Hội nghị đổi mới nhân dân toàn quốc năm 2016: “Kiên quyết báo về và thực thi hệ thống trách nhiệm do một người lãnh đạo là chỉ huy Quân ủy trung ương là đi tìm then chốt và nhiệm vụ hàng đầu của các cuộc cải cách PLA. Đó là tiêu chuẩn của thể chế để đo lường thành công của PLA đối với Đảng và là hiện thân cho kỷ luật sắt của PLA” (8/3/2016).

Việc tăng cường hệ thống trách nhiệm của chỉ huy Quân ủy trung ương luôn là một hành động mang tính chính trị, và đi đầu đó được nêu bật mỗi khi Mao Trạch Đông và Đảng Tiều Bình nhận thấy một thách thức nội bộ đối với sự cai trị của họ. Rõ ràng, việc Tập Cận Bình thực hiện đi đầu này là có ý nghĩa về mặt chính trị hơn là về mặt quân sự và quản lý. Chỉ huy một lực lượng như vậy là nhiệm vụ đặc biệt quy định lực cá nhân to lớn cho chỉ huy Quân ủy trung ương. Vì vậy này đến lượt nó có thể được mở rộng thành quy định kiểm soát của Tập Cận Bình đối với nghành trình của Đảng và hoạt động của các phe phái, đặc biệt khi có sự bất đồng lớn trong giới tinh hoa và các đồng nghiệp chính trị của Đảng, việc báo trí nhân sự (tức là việc lựa chọn người kế nhiệm) và các chính sách chiến lược.

Một động thái cụ thể nhằm cá nhân hóa quy định lực riêng của Tập Cận Bình là mang lại cho ông sự kiểm soát thực sự đối với quy định huy tác chiến PLA – thông quy định cá nhân cao nhất mà một nhà lãnh đạo có thể đạt được. Với chỉ ký cá nhân của mình, chỉ huy Quân ủy trung ương tuyên bố chiến tranh, triển khai binh lính và rút hết nhân. Quy định lực không thể thách thức của Mao Trạch Đông có thể được truy nguyên bất nguôn từ quy định huy trị cấp đội với binh lính và các chiến dịch trong thời chiến. Trong thời bình, các chỉ huy Quân ủy trung ương thường giao phó các khía cạnh tác chiến trong công tác quản lý PLA cho các vị phó được họ tin tưởng, vì họ dành nhiều thời gian hơn cho các vấn đề chính trị hàng đầu khác. Tập Cận Bình tự nhận mình là người đứng đầu Bộ tư lệnh liên quân tài cao của Quân ủy

trung ương. Ông đã có chuyến thăm sát đầu tiên đến trụ sở Bộ tư lệnh hôm 20/4/2016. Việc hành động như vậy, vị trí từng tư lệnh của ông đã được công bố như sau.

Điều thú vị là bất chấp những tuyên bố rằng cuộc cải cách mới này đã thực chất sẽ kiểm soát của đảng đối với súng đạn, những sự gián đoạn từ lâu vai trò lãnh đạo và một sự chuyển đổi của đảng đối với PLA vẫn chưa được cải thiện vì Tập Cận Bình tiếp tục duy trì công thức của Mao Trạch Đông “Bộ Chính trị quản lý các vấn đề chính trị và Quân ủy trung ương quản lý các vấn đề quân sự”. Không một thế lực dân nào khác là ủy viên Bộ Chính trị được phép xử lý các vấn đề của PLA và không một cơ quan nào khác của đảng được phép xâm phạm công tác quản lý PLA, tức là việc bổ nhiệm nhân sự và các vấn đề về pháp lý/kฎ luật. Quân ủy trung ương tiếp tục chỉ huy chiến dịch chiến tranh nhưng mà không bị ai kiểm soát. Không còn nghi ngờ gì về việc quy định kiểm soát cá nhân của Tập Cận Bình đối với PLA đã được tăng cường một cách đáng kể, nhưng điều này không nhất thiết mở rộng sang quy định kiểm soát từng công việc đối với đảng. Không có ủy viên nào của Thường vụ Bộ Chính trị có mặt tại bất kỳ sự kiện lớn nào mà ở đó Tập Cận Bình công bố các cải cách. Báo cáo chính thức về những sự kiện này đã không buôn đẽo cho Bộ Chính trị, đặt ra câu hỏi liệu các quyết định này là của Bộ Chính trị hay chỉ là của một mình Quân ủy trung ương (mặc dù Thường vụ Bộ Chính trị đã phải lập tức tán thành các quyết định này như một phần thể thức của đảng). Do đó, quy định chỉ huy tác chiến và quản lý không bị ai kiểm soát của Quân ủy trung ương tránh được sự giám sát của nhân dân.

Cải cách PLA và vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình

Cuộc cải cách Quân ủy trung ương đang diễn ra chứng tỏ như sau vai trò lãnh đạo chính trị mạnh mẽ của Tập Cận Bình trong việc điều hành đất nước Trung Quốc, được thúc đẩy bởi tính cách quyết đoán và chứng minh câu nói rằng “vai trò lãnh đạo là quan trọng”. Vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình đối lập hoàn toàn với những nhiệm vụ của ông vẫn coi trọng sự đồng thuận và tinh thần cộng sự trong bộ máy quan liêu (chỉ không phải là xoay chuyển tình thế) hơn là sự đổi mới chiến lược và sự tranh luận cần thiết/không thể tránh khỏi trong giới tinh hoa. Cuộc cải cách Quân ủy trung ương này mang lại một ví dụ tuyệt vời để phân tích phép biện chứng tiêu biểu của Tập Cận Bình trong việc sử dụng quy định lịch bằng cách tỏ ra một sự cân bằng tinh vi giữa quyết tâm để xóa bỏ các cuộc cải cách táo bạo/gây tranh cãi với việc giữ quy định và xử lý tính tiêu cực/kiểm soát bằng những phương tiện sẵn có, một cách thực hợp lý nhằm ưu tiên các chính sách lớn trong phạm vi một loạt lựa chọn có giới hạn.

Cụ thể, vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình được phản ánh qua những đặc điểm được liệt kê dưới đây:

+ Chấp nhận mô hình có tính toán: Trùng số ngân sách và song song của các nhà quan sát PLA, không có cuộc tranh luận công khai (giai đoạn tranh luận nội bộ khá ngắn), không có những thách thức mang tính thử nghiệm và không có các bước/giai đoạn chuyển tiếp cho một cuộc cải cách có ảnh hưởng sâu rộng như vậy mà sẽ xem xét lại toàn bộ hệ thống phòng thủ của Trung Quốc. Cách tiếp cận theo kiểu “vấn đề lớn” này là điển hình của Tập Cận Bình và chắc chắn có tiền lệ trong lịch sử các cuộc cải cách của Đảng. Tập Cận Bình có thể thấy rõ nguy cơ cải cách thất bại những vấn đề tiền đề phía trước trên bình diện rộng.

+ Quyết tâm chính trị: Mọi cuộc cải cách đều đòi hỏi phải xóa bỏ các lợi ích bất di bất dịch, khai nguồn của sự cạnh tranh để một ngang nhau trong nội bộ Đảng, và vì vậy đòi hỏi quyết tâm cá nhân rất lớn để hoàn thành. Điều này được biểu đạt đúng đắn với PLA có thể tạm ngừng báo thủ. Trên thực tế, nhiều cải cách kiểu này đã được đưa xuýt một vài lần trước đó nhưng không được thực thi. Chẳng hạn, việc thay hệ thống quân đội chiến đấu hệ thống quân khu đã được đưa ra xem xét trong quá trình tái cấu trúc PLA năm 1983-1984 nhưng đã bỏ dở vì ngay cả Đảng Tiểu Bình cũng đã phải lùi bước trước sự ép buộc phía các bậc lão thành và các chức vụ trong PLA, những người sẽ thua thiệt trong một sự thay đổi như vậy. Việc thành lập một bộ tư lệnh liên quân tại cao của Quân ủy trung ương đã được đưa xuýt lên Hội Central, người đứng đầu là chức vụ ổn định thay vì thay đổi. Phong cách lãnh đạo quyết đoán của Tập Cận Bình cho thấy ông tin tưởng qua được sự chống đối từ bên trong các nhóm lợi ích trong PLA bởi ảnh hưởng, tức là có ít nhất 120 triệu người.

+ Nhận thức mạnh mẽ về trách nhiệm và tính cấp bách đối với việc cải tổ PLA: Gần gũi với quyết tâm chính trị là ý thức trách nhiệm và sự thôi thúc cá nhân về sự thay đổi. Các báo cáo chính thức của cơ quan tuyên truyền không định rằng nếu không có các cuộc cải cách của Tập Cận Bình thì sự tồn tại của PLA sẽ gặp nguy hiểm. Tuy nhiên, sự thực là PLA hiện nay trở nên mạnh mẽ hơn dù có hay không có cuộc cải cách này. Bất chấp việc liệu những sự phóng đại như vậy có phải là một phần của chiến dịch tuyên truyền nhằm quảng bá hình ảnh cá nhân của Tập Cận Bình hay không thì đúng thái độ báo của Tập Cận Bình nhận nhận chức vụ Đảng là đáng ngưỡng mộ và phản ánh sự quan ngại của cá nhân ông về tương lai của PLA tại thời điểm hiện tại ra sự cải tổ quân đội toàn cầu.

+ Kế luật chính trị trong áp dụng trong việc kiểm soát súng đạn (mặt cảm tử phẩm bình trong lĩnh vực quan hệ dân sự-quân sự ở Trung Quốc). Các cuộc cải cách đang diễn ra được thúc đẩy bởi sự cần thiết phải tăng cường sự chu đáo cho chính tranh và khả năng sẵn sàng chính đầu khi PLA bước vào tình trạng cần chính tranh. Về mặt chính trị, việc áp dụng kế luật chính đầu trong công tác điều hành PLA có thể hiệu quả hơn rất nhiều cho việc thiết lập sự phối hợp của các sĩ quan, tinh thần binh lính và sự cần thiết trong quân đội so với sự thuyết phục trong thời bình. Kiểu chỉ huy của Tập Cận Bình chịu ảnh hưởng nặng nề của truyền thống Quân đã chính sự 1 mà chỉ huy của lực lượng này Nguyên soái Bành Đức Hoài và chính ủy Tập Trường Huân (bộ của Tập Cận Bình) đã thực hành “3 đi” để có được sự phối hợp của nhóm sĩ quan. Khi điều này được áp dụng trong chính dịch chúng tham vọng, nó được biết có hiệu quả.

Cải cách PLA và kế hoạch kế nhiệm của Tập Cận Bình

Tất cả những thành tựu này phải bày một kiểu lãnh đạo khác biệt, gần liền với tính cách quyết đoán, khiến Tập Cận Bình trở thành một tổng thể lĩnh vực khác so với những người tiền nhiệm của ông. Đây là một phần trong vai trò lãnh đạo chính trị của ông. Một đặc điểm nữa có thể cho thấy rõ hơn và là một đặc điểm chính khác biệt vai trò lãnh đạo của Tập Cận Bình là việc ông có xu hướng tạo lực đoàn bầy cho PLA mới được tái cấu trúc trong hoạt động chính trị nhân sự/phe phái của Quân ủy trung ương/PLA.

Các cuộc cải cách PLA gần đây nhất mở ra cơ hội lớn cho một cuộc cải tổ ban lãnh đạo mà sự cho phép Tập Cận Bình gia tăng hơn nữa sự ủng hộ đối với ông trong PLA. Việc thiết lập một đội ngũ nòng cốt riêng trong hàng ngũ sĩ quan cấp cao nhất là một đặc điểm chủ yếu của vai trò lãnh đạo của Tập Cận Bình, được thúc đẩy bởi nhu cầu thực hiện nhu cầu cá nhân, cũng như bởi bài học mà ông đã nhanh chóng rút ra từ việc Hồ Cẩm Đào mất quyền kiểm soát việc bố trí người kế nhiệm vào năm 2012. Việc lựa chọn ủy viên Bộ Chính trị cuối cùng được thực hiện thông qua các lá phiếu của tập thể ban lãnh đạo Thượng vụ Bộ Chính trị. Các chuẩn mực này với của đảng đã tạo nên nhu cầu thực tế là tạo dựng các nhóm. Không có một nhóm riêng biệt của riêng mình, Hồ Cẩm Đào đã không có được các lá phiếu để hiện thực hóa những ưu tiên và nhân sự của mình. Cuối cùng, trò chơi quyền lực của Tập Cận Bình sẽ được báo và bởi quyền kiểm soát của ông đối với tiến trình bố trí của sĩ quan quyền lực cao nhất, thông qua sự ủng hộ mang tính phe phái. Sự ủng hộ mang tính phe phái đối với Tập Cận Bình là yếu tố cần thiết để hiện thực hóa mong muốn của ông là trở thành nhà lãnh đạo của nhiều phe phái và ngăn chặn sự chống đối của giới tinh hoa đối với các sáng kiến và nhân sự và chính sách của ông. Lực lượng ủng hộ có thể của Tập Cận Bình trong Quân ủy trung ương là điều

kiến tiên quyết để ông đề xuất các cuộc cải cách táo bạo về PLA. Trên cơ sở này, có thể dễ dàng đặt được sự đồng thuận của Quân ủy trung ương về đổi mới nhân sự của Quân ủy trung ương khóa XIX. Điều này đến lượt nó sẽ củng cố quy định lịch của Tập Cận Bình trong việc chọn lựa người kế nhiệm ông hoặc đảm bảo một nhiệm kỳ thứ 3 nếu cần thiết.

Và thời gian để Tập Cận Bình làm như vậy lại cấp bách. Phiên họp toàn thể lần thứ 6 của đồng vào tháng 10/2016 chính thức đánh dấu hội nghị XIX, thời điểm của sự kế nhiệm chính trị. Một ban lãnh đạo quân sự mang tính ứng dụng phải được dựng lên trước thời điểm này. Đây là bài kiểm tra nhân sự của cuộc cải cách PLA và ý nghĩa chính trị. Một mặt mặt nào đó, sự ứng dụng của PLA là thiết yếu để Tập Cận Bình bình tham vọng lịch sử của ông thành hiện thực: Mao Trạch Đông đã có ảnh hưởng đến Trung Quốc trong 30 năm đầu tiên của nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, Đặng Tiểu Bình trong 30 năm tiếp theo, và Tập Cận Bình sẽ là 30 năm sau. Giờ đây, Tập Cận Bình tự do xây dựng êkíp lãnh đạo PLA của ông. Có thể, một cuộc cải tổ là khó thi trong những lĩnh vực dưới đây:

+ Quân ủy trung ương khóa XVIII là một êkíp mang tính chuyên nghiệp, với gần một nửa số ủy viên tự chức trong vòng 2 năm. Cuộc cải cách của Tập Cận Bình đã đặt bàn đạp cho việc thay thế họ. Điều này được biết đúng về Phó Chủ tịch Quân ủy trung ương Phạm Trọng Long, vốn tự đầu không phải là người của Tập Cận Bình. Người thay thế ông đang nổi lên trong hình hài của Hứa Lập Long, người đã được giao phó chịu trách nhiệm về đặt cải cách này thay cho Tập Cận Bình.

+ Việc bổ nhiệm người vào các vị trí chủ huy lực lượng, tự lệnh của 5 vùng tác chiến, Lực lượng dự trữ chiến lược và vị trí mới là ủy viên hội đồng pháp lý/kế luật mang lại đổi mới các ứng cử viên phù hợp cho các vị trí ủy viên Quân ủy trung ương khóa tiếp theo. Tập Cận Bình là người đưa ra quyết định cuối cùng trong việc lựa chọn họ và đưa họ vào đội hình Quân ủy trung ương khóa tiếp theo.

+ Việc bổ trí lại sự quan tâm quân đoàn di chuyển ra trên phạm vi rộng. Một số người được bổ nhiệm đã được đưa vào danh sách nòng cốt dự bị của Quân ủy trung ương. Điều này cho phép Tập Cận Bình có người của ông trong Quân ủy trung ương sau khi ông về hưu vào năm 2020.

Các phương tiện, mục đích và hậu quả

Việc PLA tái cấu trúc đã thúc đẩy tốc độ công cụ, tập trung hóa và cá nhân hóa quy định của Tập Cận Bình. Vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình có lợi cho động cơ bù đắp những thiếu hụt trong tiến trình thực hiện hóa quy định sau thời kỳ Tiều Bình, điều không thể ngăn chặn được những cuộc tranh giành quyền lực được mở rộng nhau ở cấp cao. Kiểu quy định tâm của Tập Cận Bình khiến cho bất kỳ kẻ thách thức nào cũng cảm thấy vô cùng khó khăn để nổi lên trong Bộ Chính trị. Sự thống nhất giữa Bộ Chính trị và Quân ủy trung ương được duy trì bằng bất cứ phương tiện nào có thể được thể hiện ra ở sự tuân thủ tuyệt đối trong việc hoạch định chính sách, xử lý quan chức tham nhũng, giải quyết các nhóm lợi ích bất di bất dịch... Việc trao cho Tập Cận Bình quyền lực ở mức độ cao nhất có lẽ là cách thức để Quân ủy trung ương và PLA giải quyết các vấn đề về cấu trúc tích tụ lợi ích ở lãnh đạo yếu kém của Hệ thống Đảng. Những sự đồng thuận này chỉ là một phương tiện, không phải mục tiêu. Tuy nhiên, trong hệ thống của đồng, phương tiện để dàng trở thành mục đích. Đó là điều không thể tránh khỏi khi nhà lãnh đạo cao nhất tích lũy được quyền lực cá nhân ở mức độ lớn. Sự chuyển đổi phương tiện-mục đích sẽ làm cho những người nắm quyền lực của đồng trong việc thực hiện hóa quy định sau thời kỳ Tiều Bình. Các cuộc cải cách PLA đang diễn ra có thể đẩy mạnh xu thế này.

Danh sách những thách thức bất ngờ từ khi lãnh đạo được biết này của Tập Cận Bình là chưa đầy đủ; thay vào đó, nó mới chỉ đồng cảm đến một số ít vấn đề mà các nhà quan sát Tập Cận Bình cần tập trung vào trong lúc này. Vẫn còn quá sớm để kết luận rằng Tập Cận Bình sẽ lấp đầy vai trò lãnh đạo khi người hùng của Mao Trạch Đông, xét về việc ông chắc chắn vẫn phải tuân theo quy định từ đa nhiệm kỳ. Tuy nhiên, điều chắc chắn là sẽ không chắc chắn đang ở phía trước như một nhân tố cấu thành vẫn có trong vai trò lãnh đạo chính trị của Tập Cận Bình.

Giáo sư You Ji, Trưởng bộ phận hức Ma Cao. Bài viết được đăng trong “ [China's Core Executive: Leadership Style, Structure and Processes under Xi Jinping](#)”, Viện Nghiên cứu Trung Quốc Mercator, 2016, tr.46-51.

Trần Quang (gt)